

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A FŐISKOLAI MAGYAR IRODALMI TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, collegium.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

MARJAY GÉZA.

Szerkesztőtársai:

Fejes Gábor, Szabó István.

Kiadóhivatali főnök: **Miklóssy Sándor.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 5 korona.

Fél évre . . . . . 2 kor. 50 fill.

Ifjusági egyesületeknek . . . . . 4 korona.

Főiskolai hallgatóknak . . . . . 3 korona.

Egyes szám ára: 40 fillér.

Karácsony.

Jöttödre szárnyakat ölt a lelkem. A szívem Istenházává szentül. A mennyországba költözöm e sártekéről. Csodás virágeseó hull reám. És ilyenkor, ha halomba hordott kincsek korlátlan ura volnék is, megirigyelném a bet-szaurontúli mezők egyszerű pásztorait. És mennék, hogy tisztességet tegyek Neki, hogy aranyat, tömjént és mirrhát rakjak bölcsője elé. És legtüzesebb könnyeimet ott sírnám el Előtte. És ott szakadozna föl keblemből a legfájóbb bánat zokogó jajja... Óh, én úgy képzelem azt a csodás első karácsonyt, hogy akkor angyalok röpködtek szerte a világon; hogy akkor csillagsugárban fürdött a mindenség; hogy akkor boldog volt mindenki és imádkozott mindenki; hogy akkor támadattól napeszényetig, északtól délig a valóra vált reménység örömrivalgása rezgettette meg a fénytől ittas levegőt: Hosiánna! Hosiánna! Hosiánna!... S mikor a lelkem mintegy tüzes szekéren elragadtatva megpihenni vágy ott túl a Refain pusztáján, viruló olaj-, füge-, mandula- és szentjánoskenyérfa lombos erdejétől körített Betlehemben... Órjöngő kacaj figyelmeztet reá, hogy azóta már 1907 esztendő telt el.

Mintha éghasogató villám suhanna a szívembe. Lángja fölperzseli a multat mutató rózsaszín fátyolt s a majdnem kétezer évet vénült világ közepében találok magamat. A világ megvénült, a szegény pásztorok, a napkeleti bölcsék, a békeség, a jóakarát?... Meghaltak... meghaltak.

Ma ünnepelünk nagyon sokszor. Karácsonykor is. De — mintha csak az ünnepelésünket példázná — a legtöbb Karácsony fekete. Négyezer év várt epekedve arra a

karácsonyi születésre s imé még nem is egészen kétezer, gyilkos fegyvert villogtat a maszületett eszme ellen. Mint egy óriási üst, mely alá vulkánok tüzével fűtenek, úgy forr, zúg a világ. Eszmék harcolnak, tusakodnak s a rettentő viadalban legtöbb sebet kap a maszületett eszme. Ma megbúvik a karácsonyéji csillag a vastag felhők sötét kárpitja mögött s angyali ének helyett sátánok ikongása hallszik. Az égi jelt ma a földön keressük. Csoda-é, ha nem találjuk föl?

Óh, fordítsuk, fordítsuk az ég felé szemünket. Lássuk meg ott a jelt és utána menve, boruljunk le a karácsonyi szülött előtt. Jertek, tegyünk tisztességet Őneki. Jertek, vigyünk aranyat, tömjént és mirrhát bölcsőjéhez. Hadd újuljon föl az első Karácsony; hadd legyen megint csillagsugáros a világ; hadd legyen boldog ismét mindenki. Jertek, nyissuk meg szívünket a Szeretet számára; sírjuk ki Előtte legégetőbb könnyeinket; mutassuk meg Neki legfájóbb sebeinket. És hadd zúgjon felségesen, hogy az ég és föld remegjen belé, hogy meghallja és visszhangozza még a tüzes pokol is: Hosiánna! Hosiánna! Hosiánna!

Varga Csongor.

Mikor öszülni kezdünk.

A büszke nagy tudós, az újkori sebészet klasszikus atyamestere, a világhírű sebészstanár, Fejér György doktor úr komor gondolatokba merülve ül kényelmes nagy karosszékében. Idomtalan nagy alakjával, bozontos szürke hajával, komor redőkbe húzott aránytalanul nagy homlokával erősen kirítt raffinált izléssel berendezett fényes nagy legénylakásának előkelő környezetéből.

Kelltlenül legyint a kezével, mintha kellemetlen gondolattrajt akarna elűzni lelkéből. Íróasztalához hajlik, tollat fog a kezébe, erőszakosan rázza meg nagy testét s írni kezd. Szenzációs munkán dolgozik. Bele akarja önteni egész tudását, lázadó, pártütő nagy eszméit. Le fogja véle igazni az egész embervilágot. Belerendül a föld, a világ. Leomlanak az emberi tudás évezredes, alap nélkül való b. styái, lehull a hályog az elvakított népek rövidlátó szeméről! A mű címe: »Hit és tudás«.

Egy önmagával, a világrénddel meghasonlott óriási elme túlhajtott rajongásával lángolt mindennért, amivel a múltat a maga ósdi eszméivel, intézményeivel eltemetheti s a dicső, szabad, felvilágosult jövőt megépítheti.

Óh boldog ember, ki a tudatlanság édenkertjében sütkérezel, ki nem kutatod a világ nagy rejtelmeinek végső okát s álmaidat nem zavarják meg az Élet kifürkészhetetlen, örök talányai: te nem tudod, milyen átok a tulságosan nagy tudás!

De akinek szive ezer helyett érez, akinek agya százezrek tudását egyesíti magában, oh, annak az élete örökös kín, örökös nyugtalanság; amennyi születés — annyi halál; amennyi feltámadás — annyi temetés.

* * *

Fejér is azok közé tartozott, kik örökös harcban állanak a világgal, a sorssal. Örökké nyugtalan lelke óriási, világmegváltó eszméikkel viaskodott.

Erősen kételkedő volt már ifjkorában s ez vitte az orvosi pályára. Itt aztán egy új, csodás világ tárult fel előtte: a meztelen tudásnak világa a maga nagyszerű rejtelmeivel. A lángeszű fiú teljes erejével adta rá magát e talányok megfejtésére. Tanult, kutatott, búvárokodott fáradhatatlanul. S minél nagyobb lett a tudása, annál inkább elmerült a kételkedés hullámaiban s lassan-lassan eljutott a teljes hitetlenség sötét mezejére. Háborgó lelke vajudását náplójába öntötte.

»Keresem az Istent, vajh' megtalálom-e? Izekre vagdalom az emberi testet... azt mondják, hogy a szív a hitnek melegágya... boncolom a szívet, melyben valaha meleg vér buzogott.. kutatok az agy mélyedéseiben, az idegszálak között... ez itt a nemi ösztöné, ez az eszthetikai ízlésé, ez a nyelv, emez meg a mathemati-

kai tudásé; ez a baráti, ez a szülői szeretet középpontja .. de hol van a hit, az Istenezsme székhelye? — keresem, nem találok!.. Olvasok a nagy Természet nyitott könyvében és megborzad a lelkem.. Látom az örökös ellentétet, diszharmóniát .. Látom a teremtményeket az apró féregtől fel az emberig szörnyű létküzdelemben vergődni... Hol a céltudatosságra törekvő és vezető értelem e meddő körforgásban?...«

»Hol a fennen hirdetett világbéke, melyet a hit lobogójára tűzött?... Mikor az első vallás megszületett: a szeretet mellett már ott ólalkodott a gyűlölet, a békeség mellett a háborúság...«

»Mindenki megváltója lehet önmagának -- másra támaszkodnunk nem lehet... Új vallást, új hitet hirdetek: a tiszta erkölcsiség vallását s az önön erőnkbe vetett hitet!...«

És a nagy tudós teljesen beleveszett az egyoldalú, ferde okoskodások, sofizmák és aforizmák labirintusába.

Fanatikus elvakultsággal ragaszkodott eszméihez. Hirdette azokat szóban és írásban. Gyakran megfürdött a dicsőség jóleső sugaraiban, mikor bamúlói hizelegve rajongták körül. Emelt fővel járt az utcákon, mint aki érezi, hogy egy egész embervilág terhét hordozza a vállán... És ő Atlasznak érezte magát erre a gondolatra. Mégis, mikor hazajutott elhagyatott lakásába, sokszor elfogta lelkét valami nyomasztó, meg nem nevezhető bánat-féle. Üresnek érezte a lelkét s gyakran kínozták elérhetetlen vágyódások. Egyedül állott az emberek között, messze kimagaslott felettök. Akik szerették — nem értették, akik megértették — nem szerették.

* * *

Bosszús kedvetlenséggel dobja le a tollat Fejér doktor ur... nem tud ma írni. Csodálatosképen úgy tetszik neki, mintha valami idegen, a lelkétől messze eső volna az az eszmekör, amelyben mozog. A régi titokzatos vágyak, névtelen érzelmek özöne tolul a szívére s eddig nem érzett forró érzelmesség ejti rabul a nagy hideg embert...

Karácsony estéje volt most. Sokszor megérte már, sokszor átfutott rajta hideg gúny mosollyal. S most — míg hátradől székében — azon kapja magát, hogy ott kalandoz az ő kis szülőfalujában, a bogárhátú házak között. Édesanyjával ott állanak a kis karácsonyfa alatt s míg

örömmel repdes a fényes diók után, kis kezét imára kulcsolja az anyja s imádkoznak. A szomorú jószágos asszony örömkönyvek között nézi imádkozó kis fiát. A doktor ur úgy érzi, mintha könny szivárogná elő szempillái alól... Felugrik, bosszús dörmögéssel rázza meg magát, majd melankólikus sóhajtással mormogja: »Úgy lát szik, öregszünk«.

* * *

Fejér György* doktor úr* prémes bundájában, fején fényes cilinderrel, gyors lépésekkel igyekszik előre a fényárban úszó nagy körúton. El-mélázó szemei előtt összefolyt a vakító fény a hőmpölygő emberáradattal. Mintha szerelmes pasztorórára sietne, lázas izgatottsággal törtet előre. Mindjárt nyolc óra... a gyermekek türelmetlenek .. már csak őt várják s a karácsonyfa oly csábítóan hívogat. A körülötte járkálók csodálkozva bámúlnak a sietéstől kipirult arcú öles emberre...

Hirtelen meglassítja lépéseit... megdöbbenve toppan vissza.

Mi ez? Máskor is, minden karácsonyestét a legjobb barátja házában töltötte, abban a boldog, szeretettel teljes, puha, meleg családi körben. Az a művelt, finom lelkű férfi, az a csupa melegség, csupa szeretet — ki csodálva tekintett föl nagy tudós barátjára; az a bájos, angyali lelkű asszony, az édes, szép gyermekek száraz, hideg legényéletét annyi drága, poétikus órával aranyozták meg.

De mindig olyan magaslatféléről nézte őket, olyan jóakaró mosolygással. Örvendett velök a karácsonyi estéken is, mert boldog volt, hogy azok a jó emberek úgy örülnek s mert nem akarta boldogságukat megzavarni. Néha lopva szánakozó mosolygás gyöngye árnya futott át az arcán s tudja Isten! mégis úgy érezte, hogy a szánó mosoly mögött keserű fájdalom, néha irigység is lappangott.

S most — mintha a szívét kicserélték volna, végtelen sóvárgás, epekedés tölti el egész valóját.

Nagy pelyhekben hullott a hó, mikor csaknem futva megérkezett. Nagy sebtében adta oda bundáját, kalapját az inasnak.

— Már várják méltóságodat, — mondta a bizalmas szolga.

Odabent csakugyan sürgés-forgás hallatszott s a nagy szobába nyíló ajtó mögött elfojtott örömkacagás, suttogás, sóhajtás és szepesség.

Meleg szeretettel üdvözölték odabenn, a férfi megölelgette, az asszony pedig kedves szemrehányással feddette meg:

— Úgye már megint a fellegek között járkált s majdnem megfélekedezt rólunk, szegény földi halandókról? — S boldog mosolygással mutatott az ajtóra, mely mögött a gyermekek nyugtalankodtak.

Az apa megrázta a csengettyüt s a gyermekek örömmámorban úszva rohantak ki a szobából.

Volt aztán örömsikoltás, nevetés, kacagás, mikor mindenki megtalálta a neki szánt ajándékokat.

A tizennégy esztendő viruló leányka, a ház büszkesége, szemefénye, dalos pacstáncos, édes elpirulással forgatott kezében egy pompás, művészi emlékalbumot. Pirulása már a hajadoné volt, hiszen nagy leányoknak szoktak emlékkönyvet ajándékozni. A babák, játékok helyett szép himzőkészletet is hozott neki a Jézuska. Boldog pirulással rejtette arcát anyja kebelére s a jó Isten tudja, miért, — de mind a ketten sírtak!

A két fiú örömét leírni is lehetetlen.

Fejér doktor úr csak nézte-nézte a gyönyörű-éges képet. Szívét megmarkolta valami végzetlen nagy keserűség, majd kellemes forróság ömlött el ereiben s mikor a szülők, gyermekek összekulcsolt kézzel, szemökben a boldogság örömkönyvével imádkozni kedtek — hogy, hogy nem, de bizony úgy történt, — a keményszívű, hitetlen nagy tudós ujjai imára fonódtak össze, nagy szürke szemei könnyekkel teltek meg. A villanylámpa vakító sugarai meg mintha mindnyájan azt az őszbevegyült dacos fejet fonták volna körül.

...Az istentagadó lehajtott fejjel — imádkozott...

Marjay Géza.

Karácsony.

I.

Szöszti húgom a karácsonyt
Hetek óta várja.
Fehér lelke úgy megvágnyik
A karácsonyfára.
Nyesegetem a reményét... Tudja is a Jézus! —
Kicsi húgom minek várnád!
Mért lennél még százszor árvább?!
Úgyis tudod, nem jön erre, nem jár itt a
Betlehemi Jézus!

Pici házunk ha meleg lesz :
 Mindennel felér az.
 Barna cipó hogyha akad :
 Kalács az, fehér az !
 Nem jut neked karácsonyfa... Tudja is a Jézus! —
 S vágya vesztén könnye fakad,
 Sírva-ríva szava szakad,
 S imádságban esdve várja : hátha, hátha
 Szereti a Jézus !?

II.

Az én éltem sorja bús, szomorú nóta.
 Ha ünnepeltem is : hétköznapi volt a' !
 Mikor más ünnepel, én csak temetgetek,
 Meggyászolva korahúllott
 Nyíló reményeket.

A mi karácsonyunk nem olyan, mint másnak :
 Nincsen abban öröm. Annál több a bánat.
 Míg más vígadozik, hull a könnyünk árja...
 Nem is telik — hej — minálunk
 Zöld karácsonyfára.

Mikor kicsi voltam, játszadozó gyermek,
 Mástól tudtam híret csak a játékszernek...
 Karácsonyfa... játék ! Sohasem ismertem,
 S ha láttam is, megkívánni
 Óh dehogy is mertem !

El-elmondja anyám tündérmeseképen :
 Pompás karácsonyfám nekem is volt régen...
 Aztán nagyot fordult az életünk sorja,
 S lehullottunk a magasból
 Koldús szegény sorba.

Letűnt a jólétnek fölös cifrasága.
 Sok nagy szoba helyett egy hideg szobácska ! —
 Rongyos lett a jobbik s olcsó kis ruhában
 A Megváltót mégis százszor
 Jobban hívtam, vártam.

Angyalok-csinálta ajándékát kérve
 Alig vártam már a másnapi estére.
 Szepegve tettem ki lyukas cipőcskémet,
 S reggelre rá karácsonyi
 Ajándékfolt tévedt.

Találtam a hóban egy jeges faágot,
 És a boldogságom tetőfokra hágott.
 Cífrapapír s más meg épen jó volt rája...
 Büszke voltam — nem volt másnak
 Szébb karácsonyfája...

Nagyobb örömet még mainap se leltem...
 Azóta megtanult szenvedni a lelkem.
 Koldúsbotom mostan az a karácsonyfa ;
 De éltemnek mégis az volt
 Legszebb karácsonyja !

Szabó István.

Sötétség.

— Elbeszélés. —

Ti még nem tudjátok, hogy mi a halál...!
 Ha sírtatok is már koporsó felett, amelybe a
 boldogság, az öröm feküdt kiterítve sápadtan,
 haloványan, ha úgy éreztétek is, hogy bennetek
 is meghalt minden vágy, minden remény, ha egye-
 dül bolyongtatok is cél nélkül, megrendült szívvel,
 megdöbönt lélekkel, csak az örömet kerestétek,
 sirattátok meg, csak a bánattal küzdöttetek, csak
 az új reményt kerestétek. Nem éreztétek azt a
 kétségbeesést, amely körülfogja a lelket, hogy
 álmatlan éjszakákon meggyötörjön, nappal pedig,
 a megsemmisülés, az örület felé vezessen benne-
 teket.

Nem az a halál borzasztó, amely itt jár kö-
 zöttünk mindennap, amely a testet hervasztja el,
 hanem amelyik a lelkeket öli meg, a szívben za-
 varja meg a harmóniát s az észet borítja szo-
 morú, gyötrelmes sötétségbe...

*

...Tudta, megérezte, hogy itt a vég... Neki
 meg kell halni... elmulni, elhervadni, mint a le-
 vélnek. A kór, amely a testébe fészkelte magát,
 nem fog kegyelmezni. Eljön majd a tavasz, a
 pompás, viruló kikelet, amikor ezer meg ezer
 virág fog mosolyogni, illatozni, amikor szerelem-
 ről suttog a szellő a zöld lombok között s az
 ittas éjszakákat az epedés sóhajai teszik han-
 gossá, de ő ezt már nem fogja megérni... Pedig
 úgy szeretne még élni csak egy évig, csak egy
 rövidke évig, csak addig, amíg egy olyan tavaszt
 él át, mint az a másik volt, amikor a szép ifjú
 feleséggel bejárták ezeket a helyeket, ahol ő
 most, mint egy váz, mint egy alvajáró keresi a
 boldogságot, a reményt.

Hát a felesége? mi lesz a feleségével, ha ő
 meghal? Csak a feleségéért kívánta még az éle-
 tet. Szeretett volna birokra kelní a sorssal, hogy
 elvegye, visszakövetelje tőle az egészséget, a
 boldogságot. Az a szép, jó asszony, hogy meg-
 ijedt most is, mikor megmondta neki — fürdőre kell
 mennie, kimerítette a sok munka. Az orvosai
 ajánlják. Ott helyre jön, bizonyosan helyre jön...
 Pedig olyan éles a szeme... észrevette a hazug-
 ságot. Jönni akart ő is, — ki viseljen rá gondot,
 ha nem a felesége? Meg könnyebben megy a
 gyógyulás is, ha ő vele lesz, ő meg a gyermek.
 De ő nem engedte: Miért lássa hervadásomat

napról-napra, hadd legyen abban a hitben, hogy már meggyógyultam, erős vagyok, még csak egy hétig maradok itt, mert megártana a hirtelen levegő változás.

— Még csak egy hétig... azután visznek haza a csöndes kis faluba, megpihenni örökre...

A nap kezdett alászállani az égbolton... A kert fái sárgászörös fényben égtek a búcsúzó napsugaraktól. Az ősnek hangulatos csöndje terült el mindenütt, pedig emberek járkáltak végig az útakon, de olyan bizonytalan, imbolygó járással, halovány arccal, mint a kísértetek...

Dáni Gábor is megindult, hogy bemegy a fürdő hotelbe, mert már kezdett hűvösre válni az alkonyat... Amint kiért a főútra, valaki a névén szólította...

— Dáni úr!

Visszafordult. A postaszolga állott előtte, egy levelet tartva kezében.

— Nekem szól? — kérdezte a postástól, azzal elvette, idegesen tette a zsebébe s gyors léptekkel indult szobája felé, hogy elolvassa feleségének hozzá írt talán utolsó levelét.

*

Kedves Gábor!

Mielőtt végig olvasná ezt a levelet, egy vallomással tartozom magának. Tudom, hogy ön, ha elolvassa, megfog gyűlölni, átkozni fog. Joga lesz hozzá, Gábor; mert én erőszakosan tépem széjjel azt a köteléket, mely bennünket összefűz. Ne értsen félre Gábor! Én magát sohasem szerettem, vagy nem szerettem azzal a szerelemmel, amellyel egy nő férjének tartozik. Dacból lettem a felesége is. Mászt szerettem, az megcsalt. Miért kért akkor meg maga engem Gábor; hiszen maga is tudta, hogy jártam, hogy szerettem azt a másik férfit, miért nem olvasta ki a szememből, hogy nem szerethetek mást? Miért nem hagyott ott maga is engem? Most nem kellene éppen nekem mérni ezt a csapást magára azért, mert boldoggá akart tenni. A felesége lettem, Gábor... Igyekeztem valóban az is lenni... Nem sikerült. Éjszakákon gondolkoztam, tépelődtem, hogyan hozzam helyre a mi lehetetlen helyzetünket, hogyan valljam be magának azt, ami kötelességem. Hisz megölöm vele. De most már maga meggyógyult Gábor, most már nem kell tovább titkolnom. Azt írta, egy hét múlva hazajön. Csak azt ne, engedjen el engem, én nem tudnék a

maga becsületes szemébe nézni többet. Bocsásson meg nekem Gábor, ha lehet. Nem voltam hűtlen a maga nevéhez, hadd adhassam azt vissza magának becsületesen, tisztán. Ne gondoljon haraggal reám, hanem felejtse el s ha lehet, engedjen meg nekem.

A kis fiúnkat szeretném megtartani magamnál, hagyja itt nálam, há órá nézek, kibékülök a sorssal, mely eddig oly kegyetlenül bánt velem. Hadd kérjük ketten az Istent, hogy gyógyítsa meg magát, tegye oly boldoggá, mint amilyen boldogtalan a maga Máriaja.

Ez volt a levélben. Elolvasta háromszor is, nem hitt a szemének... csakugyan ez lenne odaírva? Dacból lett a felesége, csak ámitotta, hazudott két hosszú éven át. Hamisan esküdött az oltár előtt. Miért? Dacból. Hiuságból! Hazudott. Kímélni akarta csak eddig, mert nyomorult beteg volt. Most megvallja az ámitást, mert erős, egészséges: lesz ereje elviselni ezt a csapást. Nem lehet! Hát ő csak áldozat, egy tehetetlen, elvakított eszköz az asszony előtt. Mikor megölelte, nem őt ölelte meg, annál a másíknál járt a gondolata, annak volt szánva az az ölelés, az a csók akkor. Ahoz szolt hízelgő, becéző szókkal, csalta két esztendeig, mert beteg volt a teste. Ha teste megerősödik, meggyógyúl, összetörheti a *lelkét*, a szívét csupa vashól... nyomorult... nyomorult...

Még mindig a levelet nézte azzal a tompa feszült kifejezéssel szemeiben, amely az örületet szokta megelőzni; azután úgy érezte, hogy a sorok táncolnak összefutnak szemei előtt, keringtek a bútorok is, a szoba is örült sebességgel. A szíve pedig vert, majd megszakadt. Halotti sápadtság öntötte el az arcát, megtántorodott, egy darabig kapkodott a levegő után, azután egy rémítő hörgéssel végig vágódott a szoba padozatán...

Úgy találták ott eszméletlenül...

De nem halt meg... Ott feküdt az ágyon, mint egy halott, csak a szeme járt. révedzett kísérteties nyugtalansággal a szobába. A levelet nem tudták kivenni összeszorított kezéből, azt nézte, forgatta, de nem olvasta el. Néha félrebeszél. Ilyenkor egy halvány asszonyról szolt, aki őt várja, aki eleped utána. Néha úgy tett, mintha mellette ülne valaki; ahoz beszélt érthetetlen dolgokat, csodás meséket, amit lázas fő-

vel kigondolt. Voltak nyugodt, csendes percei. Ilyenkor nem szólt senkihez, csak hallgatott, de az arcán, a tekintetén meglátszott, hogy valakit vár...

Több hét telt el így... anélkül, hogy visszatért volna az emlékezete. A betegsége, mely előbb halállal fenyegette, hirtelen eltűnt. Lehet, hogy csak alkalomra várt, amikor teljes erővel törhessen ki. Orvosai meglepődtek, nem tudták okát adni ennek; bár azt tartották, hogy szerencsésebb lett volna, ha meghal... nem csak a szeleme alszik el... talán örökre...

Egy szomorú nap délutánján szokatlan izgatottságot árult el. Felült ágyában s kinézett az ablakon órákig, figyelve minden neszre; aztán bágyadtan dőlt vissza, mintha csalódás érte volna... Egy fiatal szelídarcú ápolónő ült az ágya mellett; annak megfogta a kezét s mesélt neki olyan történeteket, amelyekben egy szelíd asszony a főszereplő, aki vért sírt bánatában, mert az ura elment messzire, ahol folyton sötétség van. Azután ránézett az ápolónőre, amitől annak meghorzongott a lelke...

Jer, menjünk el mi a sötétség honába, hozzuk vissza, mert már sok véres könnyet elsírt utána a felesége... már az erdőbe is folyik a vérköny, arra van ő... gyere menjünk, nem halod, hogy sikolt, sír... az asszonya. Kemény a szíved... pedig a te könnyed is véres... vér vagy.

Ki akart ugrani az ágyból, hogy megyen. Erővel kellett visszafektetni s folyton susogta: vér-vér...

*
- Öt év telt el azóta... * Öt hosszú, kínos esztendő annak, akit az Isten csapással látogatott meg...

Gyakran lehet látni a fővárosban egy öreg embert, meg egy hat éves fiúcskát. Az embernek hosszú ezüstös ősz haja leér a válláig. Mint a tél, meg a tavasz, olyanok egymás mellett a férfi s a gyermek. Csakhogy a gyermeknek arcáról hiányzik a tavaszi élet nevető vidámsága, halvány, szomorú arcocskája az, mintha az élet már ezer csapással látogatta volna meg a gyermek lelkét... Az öreg szemeiben pedig olyan különös fény lobog s olyan érthetetlen meséket mond a gyerekeknek — aki kézen fogva vezeti — egy szomorú asszonyról, aki vérkönnyeket sír, mert az ura elment messze... a sötétség országába.

Sebestyén Béla.

Jogászélet a főiskolában.

Nem arról a »Jogászéletről«, melynek választott szerkesztője és kiadóhivatali főnöke van, de amelynek az idejében még színét se láttuk — akar megemlékezni e sorok írója. Sőt hiszi, ha ez megindult volna, most elmondaná más valaki helyette éppen a »Jogászélet« hasábjain: hogy milyen élet is volt — tevékeny-e vagy pangó — a lefolyt félévben a jogakadémián?... Kérdés tárgyát csak az képezheti, hogy az igazságnak megfelelőleg tárná-e fel a helyzetet?... Minthogy azonban a »Jogászélet« nem indulhatott meg (ugy tudom: anyagi zavarok miatt) s minthogy jogász kollégáim a »Főiskolai Lapok«-at vajmi ritkán keresik fel cikkeikkel (talán, mivel »közös«?) — némileg jogosítva érzem magam, hogy a lefolyt félevről elmondjam véleményemet, annyival is inkább, mert egyik párthoz se tartozván, objektív szempontból vizsgálhatom jogász ifjúságunk belső életét.

Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur — mondja Sallustius. Régi, de igaz mondás és nagyrészen vonatkoztatható mi reánk, debreceni jogászokra is.

Miért nem sikerül itt semmisen? Miért nincs nagyobb szellemi élet? Könnyű rá megfelelni. Mert nincs egyetértés, nincs kitartás és nincs egészséges gondolkodás. Nemcsak a jelen évre, de a tavalyira is ugyanez áll. A közelmúlt években se mehetett másképp. Mert mit látunk? Azt, hogy örökösen két párt küzd egymással a jogászelnökségért s amelyik párt győzött, számbeli túlsúlyánál fogva lehetőleg a többi állást is a maga embereivel tölti be, nem nézve azt, hogy a másik pártban lehetnek olyanok, kik az egyes tisztésekre megfelelőbbek, alkalmasabbak volnának, de a hiba nem mindig a győztes felt terheli, hanem a legtöbbször a kisebbséget is, mely a »csak azért se« elvénél fogva nem fogadja el a neki felajánlott állásokat, de dicsőségének tartja, ha az előbbinek szándékai, tervei elé — melyek lehetnek jók is — akadályt gördíthet. Utóbb ezt sem teszi, hanem az ellenfélt hagyja magára. Következnék tehát a többség vezetőitől ígért feladatok megoldása, a munka. Igen ám, de az egymás elleni küzdelem elmúltával a sereg elszéledt, a vezérek magukra maradtak. Ha még annyira meg volna is a jóakarát bennök ígéreteik beváltására — nem tehetik, mert a legna-

gyobb rész beleunva a célnélküli veszekedésbe, a gyűléseken nem jelenik meg, kedve a munkától elment, mielőtt belekóstolt volna. És így csak élünk tétlen, szótlanul. Hogy azonban a külvilág tudomást vegyen rólunk, hát rendezünk soiréet. A lapok hetekkel előbb hozzák a hírt, hogy a jogászfűjáság fényesnek ígérkező, vagy nem tudom milyen jelzővel diszített soiréet rendez. De mikor az egész közleményt elolvassuk, kétségünk támad az iránt, hogy a szerkesztőség nem sajtóhibát követett-e el, midőn a műsort kinyomatta. Lehetetlen, hogy ezt az ünnepélyt (vagy nem tudom, minek nevezem magyarul) nem a városi jótékony nőegylet rendezze, hanem a helybeli jogászfűjáság. Színészek, városi úrhölgyek és urak nevei a műsoron. (Az igazságnak megfelelőleg közlöm, hogy az első soiréen az elnöki megnyitótól eltekintve egy jogász szerepelt, az utóbbin egy sem.) Utóvégre senki sem emelhet az ellen kifogást, ha egy vagy két számban nem jogász a szereplő, de viszont nem lehet elhallgatni, hogy vélt gyengeségünknek nyílt mutogatása az ilyen soirée rendezése egyrészt a tanári kar, másrészt a városi közönség előtt is. Hasonlít ez a soirée egy olyan képzelt táncmulatsághoz, melyet több táncolni kívánó fiatal ember rendez, de mikor a zene fölcsendül a táncra, a szépen kiöltözött rendező urak, kik előbb a díszes hölgyközönséget karonfogva sikkesen vezették be a táncterembe — félreállnak — s ha a kisasszony kérdi: »Önök nem táncolnak?« a szörnyen elmés felelet ez rá: »Kérem, mi csak rendezünk, de nem táncolunk«. A vigalmi bizottság is nagy kedvvel rendezze a jogász soirékat s ha kérdik: hány jogász, melyik jogász szerepel a műsoron, a felelet lényege nem lehet más, mint: »Kérem, mi rendezzük, de részt nem veszünk benne«. Pedig, ha részt vennének, valószínűleg nem kellene a műsor felét meg nem jelenés miatt elejteni. Hol a hiba? A rendezőségben, mely a soiréet rendezze? Részben talán igen, de nagyobb részben másban keresendő. Szerintem és a velem gondolkozók szerint ugyanis a vigalmi bizottságnak erkölcsi kötelessége volna odahatni, hogy a jogász ifjúság arra való tagjait a szereplésre felkérje s ha már éppen nincs vállalkozó, maguk a vigalmi bizottság tagjai lépjenek fel olyan szerepekben, melyekre őket tehetségük képesíti.

Ebben a tekintetben a múlthoz képest esés mutatkozik. Nagyonbízott azonban a hiba valódi oka abban a nemtörődömségben keresendő, mely

ennek a fakultás tagjainak mintegy vérévé vált. A számra nézve nem nagyobb theologiai fakultás elsőbbségét kénytelenek vagyunk elismerni abban a tekintetben, hogy ez nem szorúl kifelé az ünnepélyeinek rendezésekor, de a maguk erejéből is rendeznek jól sikerült ünnepélyeket. Igen, mert ott a lelkesedés és összetartás valamivel nagyobb, mint minálunk.

Összetartás. Van-e köztünk egy csepp is belőle? Nincs. A jogász ifjúság két, szemmel láthatólag elkülönült elemre, a »gentri« és a nem gentri elemre tagozódik. A kettőnek gondolkozás módja egymással éles ellentétben áll. Az emberi értéket mindenik más szemüvegen nézi. Az első szerint valakit értékessé az előkelő származás, az elegancia, a másik szerint a belső tartalom, a tudás s a társadalmilag egy jogásztól megkívánható intelligencia tesz. És hogy milyen egymás iránti hidegsége s az egymástól való tartózkodása ezen két elemnek, semmi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy a magát gentrinek tartó jogász, azzal, a talán szegényebb, tehát kevésbé elegáns jogással hónapokon keresztül egy szót sem vált, mert derogál neki. Egyébként a legtöbben közülünk helytelenül fogják fel a »gentri« szó értelmét. Ezt ugyanis nem a gazdagság teszi, de a régi nemesi származás és előnév, mely egy megyében, ország részben, esetleg az egész országban általánosan ismert. De emellett is a XX. században keleti gondolkozásra vall és túlhaladott álláspont a »gentri«-séggel való tüntetés. Nincs is ez mindenütt szokásban. Sőt többet mondok. Ezt a fogalmat egy olyan részében az országnak, melyen a történelem tanúsága szerint is nagy nemesi családok éltek s élnek ma is — nem ismerik. Ez a része az országnak »nyugathoz« közel esik. Az a pusztá tény, hogy a jogászfűjáság ilyen elkülönült elemekből áll, lehetetlenné tesz minden intenzívebb munkát és ifjúsági életet, akik még az iskola padjai között sem ismerik egymást (pedig ugy-e, nem vagyunk túl sokan?), hogyan működjenek össze arra a célra, hogy az ifjúsági egyleteket felvirágoztassák és az igazi kollegialitásra, a nemesebb eszményi törekvésekre az egyetemek és a többi főiskolák előtt példát mutassanak?...

Debrecen ifjúsága vigyázz! A múlt nem a te érdemed!

Közeleg már az idő, midőn az ősi főiskola hom-

lokzatára ezt a felírást vésik: »Egyetem«. A közel négyszáz éves mult dicsősége nem gyújt-e lelkesedést szívedbe? Erőd, önbizalmad akkor hagy-e cserbe, midőn az új templom alapköveit kell lerakni a te munkád segítségével? Egyesületeidre akkor kell-e kiragasztani a »Meggzúnt« felírást, midőn annak egyetemi nivót kellene nyerni...? Theologus ifjak! nektek is szól az intés. Intézményeink egy része véletek közös. A ti lelkesedétek lángja is fogyóban. A »Magyar Irodalmi Önképző Társulat«, melyben a jelen idők legnagyobb költője bontogatta nemrég szárnyát, közös munkára szólít.

Szűnjön meg hát az idegenkedés, széttagozódás, az ifjúság sorai, különösen pedig a jogászfifjúság közt! Döntse le a válaszfalat a »Jogászkör« mielebbi felállítására való együttes törekvés. Győzzön a ferde felfogáson a józan felvilágosult értelem. Érzésben, gondolkozásban egybeforrott ifjúság közt van csak ifjúsági élet. — Ez a gondolat sürgeti a »Jogászkör« felállítását. Vagy ha úgy tetszik, legyen »Akadémiai-Kör«, ezt még szivesebben üdvözlöm. Az a hagyományos szeretet, mely a juristát a theologus diákokkal összefűzte, né haljon ki az ősi falak közül! Ez a félév elveszett. Új félév, új év következik. Vajha az új esztendő egytetértést, munkakedvet hozna az »Alma Mater« falai közé.

Fejes Gábor.

Ha meghalok . . .¹

Tavaszi lesz akkor, lázzad, forr a föld,
Illatot ont a májusi alkony,
Megújúl minden, amikor én majd
Halottápadtan, csöndben elalszom . . .

Dermedt testemet ne tegyétek le
Koporsóba bezártan a sírba,
Halott szívem a földben pihenni
Sohase tudna, sohase bírna . . .

Gyűlölöm ezt a szennyest, vén földet!
Nem adott soha örömet, üdvöt,
Minduntalan a kínok, a vágyak
Szomorú útján kergetett, úzótt . . .

Vigyetek majd a tengerhez engem;
Súlyesszetek a tenger fenékre!
Bársonyos ágy lesz a puha főveny,
S altató dal a hullám zenéje!

¹ Szerzőnek most megjelent verskötetéből.

Súlyesszetek a tenger fenékre! . . .
Lebukó testem meg-megbámulják
Piros korallok, tengeri rózsák,
Kagylók, sokfejű, fénylő meduzák.

S halott szívemhez odasímul majd
Valami bátrabb korallsereg;
Bezománcozza testemet s én is
Korallá válok s újra leszek . . .

Be más, be szebb lesz ez az új élet!
Nem tép soha a kín. meg a vágy!
Körülölel sok álommesével
Melódiás, nagy egyformaság . . .

S ha majd feltörve — idők multával —
Felszínig ér a korallsziget:
Újjongva jön sok sápadt utódom,
Kutatva, vájva kincseimet . . .

Felsíró dallam titkos zsongása
Árad megejtőn az éjszakába:
Szívem dalol a száztitkú mélyben,
Mint egy varázsos, legendás hárfá . . .

Megborzongnak a sziget lakói . . .
Szirének csalfa meséje éled . . .
Remegve sugják: a tenger dalol! . . .
S lecsalja őket a mélybe az ének!

Pelle János.

Mozaik.

A diákélet örök humorából szedem össze e mozaikdarabokat. Bohém fiatal-ságunk szikrázó életkedve a mi lelkünket örök derűbe vonja. Így születnek meg e mozaikdarabok. Összegyűjtjük, hogy a mások lelkét is bearanyozza a mi kedvünk és főleg, hogy megmentjük a diákévek humorát. Elraktározzuk a jövőre, amikor majd fagyosabb lesz az élet és szükség lesz melegebb napfényre.

*

Az öreg professzor úr 25 év óta ígéri már, hogy könyvet ír s ezt adja hallgatói kezébe. Nagy diadallal jön be nemrégiben is egyik órára. „Urak, készül a tankönyv, ebből fognak kollokválni az idén“. Csodálkozás hangja zúg keresztül a termen. Valaki hátra hajlik és lesúgja az ottlevőknek: „Már készen is van az első oldal“. Pillanat mulva kacagva visszhangzanak a falak.

Elgondolom, vajjon mi is azért élünk, hogy amikor napunk tulhajlik a delelőn: kikacagjanak a falak, egy lapra zsugorodják össze a tudásunk és kikacagjon az élet?

*

A professzor urak szeretetre méltó öreg urak (kivéve a kollokviumokat), akik nemcsak azon töprenkednek, hogy mire való egyik vagy másik jogi paragrafus, hanem azon is, hogy mire való az ember feje? Van-e annak valami rendeltetése, célja, mert, hogy nem a tanulásra és tudásra van berendezve, azt hosszú idők tapasztalata után megdönthetetlen bizonyossággal tudják. A legpontosabb meghatározást ma hallottuk egyik professzor úrtól: „Arra való, hogy az ember gallérja fel ne csússzék“.

*

Kérdezem a tanítványomtól: „Mondja csak, ki a legszebb rajzoló az osztályban?”

A fiú szemrehányóan felel: „A Brukner mamája“.

*

Nagy alkalomra készül a Kántus. A darab roppant elővigyázatot igényel, hogy a siker biztos legyen. De hol egyik, hol másik túlnyújtja a darabot. Oda szól a vezető tanár úr: „Már Homonnai megint kimaradt! Szerényen csak ennyit jegyez meg valaki: „Pedig még hó sem volt“.

*

A nemrégiben lezajlott országos diák-kongresszuson nagy csoportba verődve tárgyalnak a kiküldöttek és a fővárosi lapok tudósítói. Egyik lap munkatársa egy régi diákvezér előtt: „Barátom, téged a diákság érdekében kifejtett tevékenységédért aranyszoborral kellene megajándékozni“.

„Nagyszerű gondolat tőled. De még nagyszerűbb lenne ilyenkor, hónap végén becsapni a zálogba... önmagam“.

*

Javában folyik a tanácskozás, ugyan csak a kongresszuson. Vitatják a világrengető kérdéseket, pró és kontra. Iszonyúan dorongolja egyik delegátus az előtte

szólót. Mire az dühösen pattan fel: „Ne idézgessem belőlem“.

Lecsilapítják aztán nagy nehezen: „Ülj le és örülj, hogy klasszikus vagy“.

*

Jön velem szembe a dekadens poéta barátom. Majd elrepül az örömtől. „Nos, valami új gondolat, új téma vagy új műremek? Meg sem áll, csak megy lélekszakadva tovább. Azután hallom, hogy az „Ujidők“-ben két versének 12 ezer példányban jelent meg a... címe.

*

Egyik ünnepélyen volt, nem is olyan multkor, hogy program változás állott be s ezt egyik főfő rendező így jelentette be: „Van szerencsém sajnálattal tudtúl adni a közönségnek...“ Na — gondolom — ez is úgy járt, mint az egyszeri pap, aki így kezdte a halotti beszédét: „örülök, hogy nekem jutott a nagy szerencse, hogy ezt a halottat elparentáljam“.

*

A kulturától elmaradt nép, a „misera plebs“ nevelését célzó szabadiskolában — ismeretes dolog — „A honfoglaló magyarok műveltsége“ címen tartottak mostanában előadást. Vetített képekkel kellett kíséreni e magyarázatokot, aminek az előállítására ugyancsak késleltette az előadások megkezdését. Türelmetlenkedve szólal meg a mellettem ülő bácsi: „Hejnye, mire való mán avval a géppel ott az a sok hókusz-pókusz? A mellette ülő így inti türelemre: „Hát nem tudja, hogy abból egy ősmagyart fognak elővarázsolni?“

*

Vitatkozunk. Rámtámadnak ezek a körmetlen sasfiókok. „Barátom, te sátán vagy“.

— Helyes, elfogadom, de ne mondjátok: Sátán, hanem Lucifer... Fényhozó.

„Az nem lehet, mert te csak sötétséget hozhatsz“.

Nektek igen. Mert lássátok, vannak tárgyak, amiken nem hat keresztül még a nap sem.

B.

Forgács gyűjtés.

Közeledik a szeretet ünnepe, a legnagyobb szenvedő születésének napja: karácsony... Még feketék az utcák és sárosak az emberek... Oda-fent az angyalok valami nagy foglalatosságban vannak s nem érnek arra, hogy beszítálják a földet fehér hópermeteggel... Pedig karácsony olyan szomorú, ha sáros... Pedig a földet meg kellene már fehéríteni, el kellene takarni a rajta levő sarat, szennyet... S ebben a hermelingyilkos időben milyen nagy a sürgés-forgás! Az üzletek kirakatai csillognak, fénylenek a sokféle ezüstös-aranyos csecsebecsétől... De sok gyermeknek hoz örömet a karácsony előreküldött hírnöke... S ó, de még többnek hoz szomorúságot, akik a kirakatok ködös, homályos fénykörében állva, könnyes szemekkel nézik a sok ragyogó karácsonyfát s irigykedve gondolnak azokra a boldogokra, kiknek asztalán nemsokára mindez csillogni, ragyogni fog... mert önekik sohasem volt és nem is lesz sohasem gyermekségüknek karácsonyi boldogsága!

*

Karácsony estéjén, tudom, tele lesz az utca siető, örvendező emberáradattal... S a fényes, szikrázó tömegben majd fel-feltűnnek itt-ott apró, rongyos kis koldusgyermek... koldusgyermek, akiknek nincs ünneplő ruhájuk, nincs karácsonyfájuk, talán kenyerek sincs, csak sovárgó, bízó, rta tlan fehér lelkök... És kinyújtják kezüket, hogy kérjenek... És koldulnak, mert örülni szeretnének ők is karácsony ünnepén... S a fényes urak, ragyogó dámák nem veszik őket észre, nem értik meg, miért akar a koldus is örülni Krisztus eljövételének s elfelejtenek odadobni egy-egy fillért, egy-egy krajcárt, mert sietnek baza, karácsonyfát díszíteni gyermekeiknek... És a hömpölygő áradat megszidja, letaszítja az útról a kis fehér lelkű koldusokat, akik örülni akarnak, de nem tudnak örülni a bethlehemi jászol szülőttjének... Szegény kis koldusok, apró nyomorútlak! Boldogtalan kis fehér hermelinek! Kerülitek a sárt és beletaszít abba benneteket a magának örven-dező ember...

*

Mi is panaszkodunk, mert nekünk sincs meleg karácsonyunk... Idegen emberek közé vetve nem ünnepelhetünk családunk körében... Pedig örülnünk kellene, mert nem látjuk itt a nagyváros karácsonyi szomorúságát, nem látjuk a nagy ellen-

tétet, mely ilyenkor élesedik ki legjobban, s nem kell sírnunk a nyomorútlak látásán, akik hiába nyújtják ki esdeklőn kezüket... De hát azok ünneplése milyen lehet, akik messze, idegen országban egyedül bolyongva egy szavát sem értő ismeretlen nép tengerében, magános szobájukban kézrehajtott fejjel búslakodva élik át karácsony éjszakáját... Talán ezeké a legszomorúbb karácsony... Mi a falvak jámbor lakóinak hirdetve a karácsonyi örömet, örömet veszünk magunknak is... A falu karácsonyja még üde, tiszta és meleg. A koldusok sem szenvednek ottan s apró gyermekek bethlehemest játszva örülni tudnak még. A gazdagabbak asztalánál meleg kalács várja őket s nem taszítja le őket a sárba, a büszke melegséget árasztó karácsony estéje...

*

Szegény karácsony! Szegény Názáreti! A ti fényetek megfakult már kétezer év óta... Minek is vagy, miért is jöttél?... Azok, akik várnak, hiába várnak, pedig nekik volna szükségük a megváltásra... S azok, akikhez hívatlanul elmegy, nem szorútlak a te megváltó szeretetedre... Amazoknak ha eljössz, halál képében jössz csak, mert rájuk nézve ez a megváltás. Emezekkel együtt vagy mindig s az életet tartják megváltásnak... Hát te is szereted a fényt, a jólétet, a pompát? Hát az ezredévek meg tudták hamisítani a te küldetésed célját?... Szükség volna itt arra, hogy újra eljőjj az emberek közé... Óh, mert hány ember születik a te születésed napján, akik keresik, készítik a megváltást, de az életök csak nagypéntekig nyúlik s húsvét napja nem hajnallik fel rájuk sohasem... Óh, de sokan vannak itt új megváltók, akik egy élet kínszenvedésével pecsételik meg azt a vétket, hogy a világra születtek...

*

Óh, fehér, tiszta karácsony! Hova lett a te régi tisztaságod, fehérséged, melegséged!? Hova lett a szeretet, melynek be kellene töltenie most minden ember szívét!? Hova lett az egyenlőség, a boldogság, melyet egykor te árasztottál ki ki boldogra, boldogtalanra s melynek kirtokában a koldusgyermek jobban tudott örülni krajcáros fenyőgalyjának, mint a milliomosok csemetéi a százakat érő fenyőfák csörgő, ragyogó drágaságainak!?... A te meleg fényedet megette az idő s kisugárzó szeretetedet megfojtotta a hideg... Mint az út során kigyult gázlámpákat, az embe-

rek szívét is úgy beiszza a köd s karácsony estéjén mindenki csak magának örül... Nem így volt ez ennekelőttel... Most kétféle karácsonyestéket ül az ember... Egyik házban fény és ragyogó pompa között bársonyruhás gyermekek tapsolnak a kis Jézus eljövételének öröme, akit szeretnek most, míg nem ismerik, mert ajándékot hoz nekik. Aztán elfelejtik, megtagadják, kinevetik, midőn az élet taván csónakra kelnek... A másik házban koldusasszony szorítja, melengeti keblén rongyba burkolt éhes gyermekét, hogy meg ne fagyjon a gyilkos hideg vityillóban... Ezeknek nem jutott karácsonyfa, ezek szívében nincs öröm, csak bánat a kis Jézus születése napján s mégis egész életökben szeretik, hívják, keresik a Megváltót, aki karácsonyi ajándék gyanánt csak töviskoszorujából juttat nekik egy-egy szűrős darabot...

— 6. —

Itur.

Verőfényes, tavaszi égbolt szemed;
Az enyém őszi, fakó, szürke ég.
Parányi ajkad még csókvaágytól remeg;
Enyémen alkony máglyatüze ég.
A tested harmatos, hajnali rózsza;
Az én homlokom már csupa redő.
Liljom lelked még bimbók fakasztója;
Leheletemtől ólmos a levegő.

A te szivecskéd dalbelepte róna;
Enyém leégett sivár pusztaság.
Te még repülsz kacagva-dalolva;
Az én szárnyam már megkapta a láng.
Te még hiszel, még álmaid vannak;
Agyam nékem is el-elbódíták.
Te útat nyitsz a vágynak, a dalnak;
Bennem elhálnak a melódiák.

És mégis: szívünk oly egyszerre dobban,
Es szemünk mégis össze-összetűz;
S szeretjük egymást a nagy fájdalomban,
Hogy végzetünk egymástól messze űz.

És együtt járjuk, tapossuk az útat,
— Nem csillog felénk remény csillaga —
És összebújva tapossuk az útat:
Verőfény, nap és — ólmos éjszaka.

Zoltán István.

Künn a tanyák között.

Irta: Tarnóczy Lajos.

Karácsony ünnepe is elmúlt. Hó még semmi. A föld, a szántás mind fekete. Szürke, ködös rövid napok; úgy szeretné az ember is átaludni a telet.

Ami azonban elmaradt a nagyról, bőségesen ki akarta pótolni a kis karácsony. István nap

után egyszerre felszakadt a köd, s a déli szél meghozta a havat. Hullott egész éjjel. Reggelre olyan szép fehér lett a tájék, mint a kiterített szemfedő. Az apró barna tanyák is mind megöszültek, csak a kéményen csúszott le a rászálló pehely. Ezek pipáltak bele a méla csendességbe, míg a boglyas kemencében nagyokat lobbanva dohogott a havas szalma. Sárkány-fejékké kunyorodott a vizes szál, sivitva adta életét a vörös szörnynek, a perzselő lángnak.

Bent a házban két öreg cseléd beszélget. Dorogi István bátyám uram, az árendás, meg a felesége Judit, kit úgy ösmer a félhatár: nénemasszony. Az öreg 60 év körüli, tősgyökeres magyar típus. Kissé elhízott, zömök termet. Szénfekete bajusz, tömpe orr, a piros arc közül villogó apró hiúz szemek. Nénemasszony megtestesülése a gondos és tiszta magyar gazdasszonynak, akihez napról-napra hozzák a tályogos lovat, marjult vagy tört kezet, sebes lábat, mind megjavallja ő azt, anélkül, hogy valaha hiba esett volna a keze után. Olyan szappant meg azután aligha tudna főzni még valaki a széles határban mint ő.

De hát az idő eljárt mindenkitől. Kenyerüknek javát megették már mind a ketten, s a hosszú de becsületes élet épen elég volt arra, hogy tönkre jussanak.

A jövő évben az utolsó árendás nyár elé néznek. Új bérletet fogni aligha birnak. Ezen tépelődnek az egész napon. Minden falatnak keserű az íze, mert az a gondolat jár vele: hát övöre ugyan hol leszünk, mit eszünk!

Bátyám uram épen a legnagyobb pilisü tőpörtöt szúrta villájára, hogy legyen mihez nyeldekleni búsulásában, míg az anyjok a kötő szélével egy előtörő könnyűt morzsolt szét ráncos ábrázatán.

— Biz' úgy apjuk, kend sem törődik azzal, hogy lesz a sorunk!

— Eh' aki teremtette, ne sopánkodj, ha mondom, úgy lesz, ahogy lesz, üti el könnyelműen az öreg.

Így zsörtölődnek napról-napra kettecskén; a baj ha hirtelen jön, összetörik alatta az ember, — így ha hozzászokik, mindig tud rosszabbat is várni.

De egyszerre zörgés hallatszik a pitvarból. Nagyokat dobbant két csizma, mely a hótól aka

szabadúlni. Még ki se nyitják az ajtót, már be is toppan, — a fiatal gazda volt; szél alól jött azért nem vette észre a »Szulák«. Egy körülbelől 30 éves hosszú, nyurga ember; kopaszodó fejjel. Olyan se úr, se paraszt.

Az apja, ki birtokát a forradalom alatt szerezte; későn nősült, öregségére lett ez az egyetlen fia; kik gimnáziumba is járatott, míg aztán az ötödik osztályból azzal a szent elhatározással meg nem lépett: Inkább leszek ugató kutya, mint hogy a görögöt tanuljam.

Egyetlen fiú volt, minden szabad volt neki. Megélhet, van az öregnek földje tenger!

Mikor az öreg elhalt, egyideig még legényéletet élt. A tanyákat bérbe adta; most hogy megnősült maga akar gazdálkodni.

Az asszony azonban nem bírta kitűrni. Mert elől kezdte a legény életet; a lump életet. Most is a csárdából jött. Egész éjjel ott dorbézolt.

— Jó éjszakát Dorogi bácsi, mert ugye most reggel van — állít be a házba, s álmosan ténfereg az asztal felé.

(Vége következik.)

Könyvismertetés.

Vasárnapi és ünnepi imádságok.

Irtta: **Csiky Lajos** debreczeni ref. theol. akad. tanár. Hegedüs és Sándor kiadása Debreczen.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Nt. Csiky Lajos urnak e tanévben immár második nagy művéről rövid pár szóban megemlékezzünk. A theologiai irodalom terén szinte páratlanul áll a szerző a maga csodás szorgalmával és bámulatos termékenységgel. Mint előszavában említi, e könyvével lezárta az általa megírni akart imádságos könyvek sorozatát. Nemcsak lezárta, de fényesen meg is koronázta ez irányu irodalmi működését ezzel a könyvével, melynek megjelenése eseményszámba megy az imádság-irodalom terén. Dicséretre nem szorul, elég ajánló a szerző neve. Annyit azonban mondhatunk, hogy e tömör, mindazáltal világos, zamatos nyelvvel megírt, ihletett lelkesedéstől áradó gyönyörű szép imádságokat lelki épüléssel használhatja ugy a lelkipásztor, mint a gyülekezet. Nem is nélkülözheti ezt a könyvet egyetlen papi ember sem, tekintetbe véve imádság-irodalomunknak meglehetősen szegény voltát. Tartalmaz a köt. 20 reggeli, 12 délutáni közönséges vasárnapi, 4 téli, 4 tavaszi, 4 nyári,

4 őszi vasárnapi imádságot. Az ünnepek kezdődnek az adventiekkel. A karácsonyiak 3 napra oszlanak, minden napra 4 (t. i. d. e. egyházi beszéd előtt — után; d. u. egyházi beszéd előtt és után). Ugyanilyen beosztással 4 ujévi, 4 virágvasárnapi, 4 nagypénteki, 12 husvéti, 4 áldozócsütörtöki, 12 pönkösti imádság. Az alkalmiak: ujév első vasárnapi 2, farsangi 4 (egyházi beszéd előtt és után), bűnbánati vasárnapi 4, urvacsoaraosztásra 8 (beszéd előtt és után), urvacsoaraosztás délutánjára 6, ó-év utolsó vasárnapjára 2, reformáció emléknapijára 2, templomszentelési 2, lelkész beköszönése alkalmára 2, lelkész kibucszására 2 s azonkívül 6 betegekért mondandó imádság. 373 oldal. A könyv ára vászonkötésben 7 korona, megrendelhető a kiadó Hegedüs és Sándor cégnél Debreczenben.

Debreczeni lelkészi tár. Szerkeszti: S. Szabó József debreczeni koll. tanár. Ennek a hatalmas, nagy kedveltségnek örvendő, széles körben elterjedt, hézagpótló vállalatnak ime már az ötödik kötete fekszik előttünk. Részünkről talán teljesen elég is volna ezt a papi körökben nagy örömet keltő eseményt konstatálni, mert e vállalat multja, a szerkesztő személye, kiváló izlése és tudása teljes garanciát nyújt arra, hogy ez a kötet is méltó az előzőkhöz, melyeket a kritika egyhangu elismeréssel fogadott. Bőséges tárháza ez lelkészeink alkotó tehetsége gyöngyeinek. Változatos, színes képét mutatja annak a megbecsülhetetlen, fenséges munkának, mellyel egyházunk buzgó pásztorai a magyar Sion megerősítésén fáradhatatlanul munkálnak. Melegen ajánljuk minden szakembernek. A kötet beosztása a következő: I. 3 bibliamagyarázat. II. Egyházi és szertartási beszédek és pedig 6 beszéd ifj. istentiszteletekre, 15 közönséges egyházi beszéd, 11 ünnepi beszéd, 18 alkalmi, 5 kereszteselési, 2 konfirmációi, 4 urvacsoaraosztási, 8 esketési és 5 gyászbeszéd és imádság. III. A curapastoralis körébe tartozó 3 dolgozat. IV. Imádságok és pedig 12 halotti, 6 alkalmi imádság s végül függelék. 630 oldal. Ára vászonkötésben 10 korona. Megrendelhető a kiadó Telegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István könyvkiadóhivatalában, Debreczenben.

M. G.

Jánosi Zoltán: Papi dolgozatok. Most került ki a sajtó alól Jánosi Zoltán debreczeni református lelkész »Papi dolgozatok« című mun-

kájának II. kötete Hegedüs és Sándor könyvkiadó cég vállalatában. A kötet szertartási beszédek és alkalmi imádságokat foglal magában, de épen — mert részint tapasztalatunk tárházában eddig még meg nem levő s minket, fiatalabb theologusokat azok elbírálására még nem eléggé szakképzett alkalmi beszédek tartalmaz, — inkább csak arra szoritkozunk, hogy érdemleges bírálat helyett annak tartalmi csoportosítását ismertessük. Egyébiránt is nem érezzük arra hivatottságunkat, hogy e kiadványhoz egyéni bírálatunkat fűzzük, mert egyfelől csak a hivatalos sajtó és szakférfiak elismerő véleményét ismételnők, másfelől Jánosi Zoltánnak a címlapra tűzött neve a kötet értékét illetőleg teljes mértékben garancia. — A II. kötet tartalmaz 3 konfirmációi beszédet és ugyanannyi imádságot, 2—2 adventi, karácsonyi és husvét, 1 pünkösti, 1 konfirmáltak első úrvacsora vétele alkalmával, 1 új-bor alkalmával mondandó úrvacsorai és 23 közönséges esketési beszédet. Ezenkívül van benne 1—1 lelkész, tanító és tanítónő, kereskedő és kereskedő leánya, köznemesi családból származott földbirtokos és tanító leánya s végül vegyes vallású házások esketésekor mondandó szertartási beszéd. A kötetet alkalmi imádságok zárják be, 1—1 március 15. és október 6-iki, 3 iskolai évet részint megnyitó, részint bezáró és 3 ó-esztendő délutánján mondandó imádság. A kötetet, melynek egyes darabjait írója részben Bauer, Koppen, Nebe, Lueg, Barthels, Köstlin, Rocholl, Thomsen, Josephson, Eduin Bauer és Gerock gazdag kincstárából merítve dolgozott át, szívesen ajánljuk különösen a fiatalabb lelkészek figyelmébe, kiknek Jánosi eme bő és kész tárgyhalmazzal felette nagy szolgálatot és könnyítést nyújt. (Papi dolgozatok. Jánosi Zoltán, Debrecen. 1907. Kiadja Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatala.) A 15 ív terjedelmű munka kötött példányainak ára 6 kor.

(sz. i.)

Pelle János: Versek. (Nagyvárad, Sonnenfeld Adolf műnyomdája. 1907.) Egy fiatal poétikus, melegen érző lélek megnyilvánulásának apró jegyei állanak itt előttem sűrűre kis kötetbe tömörítve. Ahogy olvasom, átfut rajtam valami jóleső langyos ár s a lelkem fürdik benne, mint a virág a harmatcseppek között. Fiatal, erős, de még útat nem vett, kiforratlan, igazi tehetség termelése ez a kis könyv, melynek minden lapjáról lerepül egy-egy bizonyító szó, hogy a poétának talán az összjóhatás kedvéért is célszerűbb lett

lelke még nem dermedt meg az élet miatt, hogy még nagy szenvedései, nagy csalódásai nem voltak, hogy a lelke még fehér és tud örülni a szerelemnek s annak a boldogságnak, melyet szívébe olt a megénekelte szerelmes csókok emlékezete. De egy másik bizonyító szó is kiröppen a sorok közül, az, hogy a poétának vannak nagy, nemes ideáljai, melyek után fut, de amelyeket még ma csak fátyolba burkolódzva lát s így nevet sem tud adni azoknak. — A kötet tartalmilag négy, szorosabban vett három részre oszlik: Fehér dalok, Változatok, Új szerelem és Új strófák. A Fehér dalok ciklus minden darabja az optimizmus erejével hat az olvasóra s úgy látszik, hogy írójuk szereti az életet magáért az életért, vagy mondjuk így: magáért a szerelemért. Nem sír és nem esik kétségbe, csak örülni tud, mert boldog. Eleinte édes vágyakozásba itatja dalait, aztán az első csókok hatása alatt szövögeti tovább a világgal mit sem törődő boldog ábrándjait. Majd végül fel-felsötétlik egy-egy borongós gondolat, az el nem érhető hosszú boldogság miatt. Aztán a »mese is véget ér« s kiábrándultán csöndesen merer gve új dalba fog és új szerelmet énekel, ahol már lírája sokkal erőteljesebb s teret enged benne a vehemensebb vágyak megnyilatkozásának és a vér lázasabb lüktetésének is. Itt is remél és ábrándjaiba temeti magát, de az elért csókok özönében felejtve jelent, jövőt, él csak a szerelemnek, s boldogságát teljesen elértnek látja kedvese karjai között. — Valami kedves, fiatalos csélcapság mutatkozik e versekben, melyek — dacára a témák sablonosságának, ha újat nem mondanak is mindig s ha gondolatai nem töltik is be teljesen a strófákat, mégsem konvencionálisak, mert írójuk a maga eredetiségéből mindig tud rájuk adni egy-egy melegítő darabot s bevonja strófácskáit valami, ha nem is ismeretlen, de mégis érdekes zománcal. Kedves, bájos kis apróságok, itt-ott tünetkező kisebb fogyatkozásaik dacára is. — A Változatok ciklusban, úgy látszik, korábbi termeléseit hordta össze, melyek a régebbi poéta lelki fotografiáját mutatják be. Ügyesen kikerekített hangulatos kis poémák, melyek között azonban már találhatunk hibáztatni valót is. Egyeseket prózai tárgyuknál fogva szükségtelen volt versformába önteni, másokat pedig a többi helyeken mutatózó technikai fejlettségének hiánya miatt

volna kötetéből mellőzni. Ez a véleményem azonban kizárólag az aktuális s éppen e miatt sablonos két három versét illeti, melyek az ócska bútor látásának, vagy a megrendelt produktum szemléletének impressziójával hatnak, ha nem is kellemetlenül, de kevésbé oly kellemesen, mint az előbbiek. Ez még egy darab a régi, a konvencionális, talán kissé prózai és banálisokkal dolgozó poétából. Annál érdekesebbnek tűnik fel az „Új strofák“ ciklusában, mely határkő eddigi és ezutáni útja között. Itt már küzködik és határozatlan, hogy vajjon ár mentében-e, vagy ár ellenében? Lelkét már megperzselte az új eszmék lángja, szívére már ráhullott a tüzes pernye s az új irodalmi iránynak elkapta erős, örvénylő zuhatagja. De dicséretére legyen mondva, szívét nem engedi még itt sem eszének tirannizmusa alá, szélsőségekbe, túlzásba nem megy, amit itt ad: új, de szép és ízléses is. Vannak érdekes és nagyon eredeti gondolatai, technikai fejlettségével és erőszakolatlan nyelvvel szépen kiegyeztetett forrongó indulatait s élvezetes, itt-ott bámúlatos szép dolgokat ad. A Pusztai dal és a Vasút című verse témája nem új. Megénekeltek már sokan, százféleképpen ezt a témát, de ő mégis meg tudja adni az érdekességét s megírja szízyegyedírk módon. Hanem a „Ha meghalok...“ című költeménye költemény a szó igazi értelmében. Új és erős, tele gondolattal, új eszmével, új színnel és varázsos muzsikával, melyek közül ki-kitör egy hang, a poeta büszkeségének s értéke tudatának csöndes, szerény suttogása. Mi szíves örömmel s büszkeséggel üdvözljük őt s ha többet nem írt volna is, ez az egy verse poétává avatta volna fel!

Sz. i.

Hirek.

A M. I. T. nov. 30-iki ülésén Fekete János 4. th. „Az ösztön szerepe a vallások kialakulásában“ címmel tanulságos felolvasást tartott; jegyzőkönyvi köszönetben részesült. Kürthy Károly 3. th. közép-sikerült szaválata után Szabó István 2. th. olvasott fel egy hosszú bölcselő költeményt, melyet a Társulat egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetben részesített. Hajdu Árpád sikerült szaválataival a gyűlés véget ért. E félévben utolsó ülését dec. 7-én tartotta a társulat. H. Nagy Jenő tudomásul vett felolvasása után Balogh Mátyás 1. th. szavalt kevésbé sikerülten. Nagy Ferenc 1. th. olvasott fel ezután néhány költeményt, melyeket jegyzőkönyvi köszönetben részesített s három költeményét emlékkönyvbe iratta a Társulat.

Bodnár Gábor olvasott még fel „Hazafiasság“ a népköltészetben“ címmel. Jegyzőkönyvi köszönetet kapott.

Diákkongresszus. A nov. 27—30 között lezajlott orsz. diákkongresszus debreczeni delegáltjai a dec. 7-én tartott ifj. nagygyűlés előtt számoltak be kiküldetésük eredményéről. Élénk részt vettek az alapszabály-vitában, az ifjusági sajtó és az ifjuság társadalmi és szociális akciója kérdésének megvitatásában.

Kántus ünnepély. A főiskolai énekkar folyó hó 3-án délután 5 órakor az énekkeremben néh. Jámor Ferenc alapító emlékezetére kezeletes emlékünnepélyt rendezett, melyet a kántus gyászéneke nyitott meg. A műsor nagyobb részét a kántus énekszámai töltötték ki, melyek közül a Horváth Fábián népdal-egyvelegét a közönség megismételtette. Kun Károly h. komoly tárgyú költeményt szavalt, Hajdu Árpád th. pedig Gabányi „Kakasülön“ c. monológját s még néhány apróságot adott elő nagy sikerrel. Az emlékbeszédet Csiky Lajos theol. dékán, a kántus felügyelő tanára mondotta, mely után az alapítvány kamataiból jntalmazott kántorok névsorának felolvasása következett. Az ünnepélyen szép számú közönség volt jelen.

A Hittanszaki Önképző Társulat nov. 27-én ülést tartott, melyen Lagear Mihály zambezi misszionárius — közbejött akadályok miatt — jelzett előadását nem tarthatta meg. Papp József 3. th. sikerült imádkozása után Vincze Elek 1. th. bírálta Takács Imre 1. th. „Goethe vallásos világnézete“ c. értekezését. A társulat az alapbírával egybehangozóan az értekezést középsikerűltnek minősítette, a bírálónak pedig jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Nagy Ferenc 1. th. sikerülten szaválta Arany János „Honvéd özvegye“ c. költeményét, mely után az ülés véget ért. — Deczember 4-én Varga Csongor esk. fel. tett indítványokat az alapszabály revizióra, a vita ülések tartására és a felolvasott művek méltó jutalmazása végett társulati emlékkönyv beszerzésére vonatkozólag. A társulat az indítványt a választmány elé utasítja, mely az ez évi pályatételeket is meghatározza legközelebb. Sarkadi Nagy József 1. th. középsikerűltné imádkozása után Tusa Mennyhért 2. th. predikált közepes sikert érve el. Szabó István 2. th. „Örök temetés“, „Őszi hangulat“ és „Csakhogy haza jöttél...“ c. költeményeit a társulat első fokra méltatta. Bagdi Dániel 2. th. sikerült imádkozása után az ülés véget ért.

Valtozás szerkesztőségünkben. A „Főiskolai Lapok“ eddig H. Nagy Jenő által viselt egyik társzerkesztői állását a szerkesztő-bizottság Fejes Gábor joghallgatóval töltötte be.

Kántusos temetések. Főiskolánk énekkara e hóban három ízben vett részt temetésen. Az egyik alkalommal dec. 4-én néh. Németh Andrásné sz. Piránszky Róza urnő, dec. 5-én K. Vértessy István s

10-én özv. Révész Bálintné, a néhai nagy püspök özvegye temetésén. Érdekes az elsőnél az, hogy az elhunyt római katolikus vallásban élt s hogy a ref. főiskola énekkarát vitték a temetésre, az kántusunk osztatlan jóhírének és a vezető tanár, Mácsai Sándor nagy tudásának eredménye.

A második jogász soirée. A jogász ifjuság e hó 4-én tartotta második idejű soiréeját a főiskola dísztermében, melyen ez alkalommal szép és nagy számú közönség volt jelen. Az estély műsorában megint volt változás, amennyiben Horváth Kálmán, a szintársulat baritonistája, és Balkányiné Bódi Ella úrasszony, kik mind a ketten énekszámokkal szerepeltek a meghívón, a műsorról elmaradtak. Az estélyt Pap Géza hittanhallgató műsoron kívüli zongorajátéka nyitotta meg és Bay László a szintársulat tagja zárta be két magyar nótával szintén műsoron kívül. Pávay Boriska úrleány igen szép szavalatot nyújtott, mely után ráadással is kellett szolgálnia. Nagyon tetszett Szakács Ilus úrleány monologja is. Dr. Mariska György zongora játéka és Piribauer Ferenc Goldmark: Air-ja nagy hatást értek el. Mindkettőjüknek ismételni is kellett. Piribauer játékát Dénes Arthur kísérte harmoniumon, majd zongorán igen finoman, végül Szánthó József olvasott fel egy humoros karcolatot a táncról. Érthetetlen és sajnálatos dolog, hogy az estély műsorán a rendezést kivéve egy jogász sem szerepelt.

Karácsonyi elekcio. A közelgő ünnepek követség választása, diák nyelven elekcio e hó 17-én délután megy végbe a szokásos elekcio versek, pipa és kulacsszó kíséretében. A legációk és legátusok névsorának közlésére tér lapunkban nem lévén, ezzel bővebben nem foglalkozunk.

Főiskolai birkózó verseny. A „Főisk. Sportszövetség megbízásából f. hó 9-én a D. A. A. C. rendezte az első magyar főisk. birkózó versenyt. Eldöntésre kerültek a főisk. és Debreczen sz. kir. város birkózó bajnokságai. Gyönyörű játékát láttuk az erővel párosult ügyességnek. Heves küzdelmek folytak le az erőtől duzzadó ifju athléták között. Nehéz súlyú bajnok lett: Payr Hugó, a kiváló birkózó bajnok. Középsúlyú bajnok lett fölényes viadalok után a kiváló diszkoszvető *Lunser* (Pozsony). Könnyű súlyú bajnok erős küzdelemmel *Lollok* (Budapest). Középsúlyban második Előd (B. E. A. C.), könnyűsúlyban Radványi (M. A. F. C.) és Patai (Pozsony). Úgyesen dolgozott Block (M. A. F. C.), Horváth (Debreceni Gazdasági A. A. C.), Törökfalvi (D. G. A. A. C.). Versenyen kívül mesteri iskolabirkózást mutattak be Payr Hugó és Lunser. A versenyt mintaszerűen vezette Moór Jenő a F. S. Sz. titkára. A bírói tisztet Rudolffy és Payr töltötték be lelkiismeretesen. Mindenesetre nagy elismerés illeti a D. A. A. C. vezetőségét a lelkiismeretes rendezésért és a siker érdekében kifejtett lelkes agitációjáért.

A ref felsőbb leányiskola VI. osztálya szépen sikerült házi estélyt rendezett dec. 7-én. Poétikus

hangulat ömlött el a teremben, mikor Magoss Margitka a dobogóra lépett, hogy a „Prolog“-gal bevezesse az ünnepélyt. Es ez a hangulat mindvégig megmaradt. Popper Annus egy monologot adott elő igen ügyesen. Koor Evelin remek zongora játékkal gyönyörködtette a közönséget. Darvas György művészi hegedűjátékát Vaskovics Paula igen ügyesen kísérte zongorán. A „Hushagyó kedd“ című kedves jelenetet még kedvesebbé tette Magoss Margit és Popper Annus pompás tánc-kettőse. Az ünnepélyt az intézeti énekkar hangulatos énekszámokkal zárta be.

Szerkesztői üzenetek.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

Olvasóinknak kellemes karácsonyi ünneplést és boldog új eszendőt kívánunk.

Lapunk legközelebbi száma az ünnepek és a félévi kollokvium miatt csak január 20-án fog megjelenni.

Előfizetőinket kérjük, hogy esedékes előfizetési díjakat a mellékelt postautalványon beüldeni minél előbb sziveskedjenek.

...dessy. Sajnáljuk, nem közölhető.

L. M. H. L - T. I. (Pa.-pó). Nagy elfoglaltságom miatt ilyen szokatlan, de minden esetre kedves úton küldöm üdvözlőmet.

B. J. (Lugos). Elhallgattál, amin nagyon csodálkozunk, mert ez nem volt szokásod eddig. Vagy az írás és a beszéd között különbség is van? Irj valamit. A tréfádat már nélkülözzük régecskén. Mikor látunk újra? Szervusz.

S - A, Z - Sz. (B.-pest.) Bocssátatok meg, hogy előbbi számunkban tett ígéretünkkel elmaradtunk, de tekintve az ünnepeket, inkább aktuális tárgyakra kellett fordítani figyelmünket, ami ha sablonos is, de minden esetre szükséges. Januárban jönni fogtok mind a ketten. Üdv.

K. A. (B.-pest). A félévi szünetet te is felhasználhád már valamire. Nem arra való a penna, hogy az ember füle mellé dugja, hanem arra, hogy esztétikai értekezést írj véle! Üdv.

M. Jenő (Köszvár - Bnbajom). Hát te beléd mi ütött. Csak nem vetted zokon a multkorit. Se vers, se levél. Pedig azt gondoltam, hogyha az előbbit nem is, az utóbbit megkapom. De úgy látszik, hogy Sup... haláláról írottak nem indító tak meg annyira, hogy vigasztaló levelet írj, amin ugyan jót nevettem volna, mert még jobban él, mint halála előtt. Karácsony után nem kukkansz be?

P. J. (Nagyvárad). Más csak levelenként szedi e borostyánt s neked egyszerre egy egész hasáb szerk. üzenetet kell adni. A kötetedet, mint látod, ismertettük. A kongresszusról P - y által küldött üdvözlődet köszönöm. Utólagos beleegyezéssel a „minden jog fenntartva“ dacára egy versedet közöltük. Fogadd legőszintebb gratulációm. Egyébiránt márciusban én is megjelenek vagy 10 éves terjedelemben, fűzve és kötve 2 koronáért. A napok an levelet kapsz, ha ugyan a jövő évre nem marad. De nem bánám, ha te írnál előbb. Neked különösen b. ünnepeket kívánunk és verőfényes János napot, gondolom, te is kívánsz nekem jó István napokat! Majd egyszer, ha összeakadunk... Üdv és ölelés.

Tartalom: 1. Karácsony — Varga Csongor. 2. Mikor őszülni kezdünk — Marjay Géza. 3. Karácsony — Szabó István. 4. Sötétség — Sebestyén Géza. 5. Jogászélet a főiskolában — Fejes Gábor. 6. Ha meghalok — Pelle János. 7. Mozaik — B. 8. Forgács gyűjtés — 6. — 9. Itur — Zoltán István. 10. Künn a tanyák között — Tarnóczi Lajos. 11. Könyvismertetés — M. G., sz. i. 12. Hírek. 13. Szerk. üzenetek.

Férfi- és gyermekruha karácsonyi alkalomra

leszállított árban

GRÜNFELD ADOLF és TÁRSA

üzletében

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

SCHÖN SÁNDOR
keztyü, kötszer és orvosi műszertára

DEBRECEN, Piac-utca 12-ik szám. (Stenczinger-ház.)

Ajánlja óriási választékát glace-, szarvasbőr- és szövött

keztyükben

kötszerek, suspensorok, fecskendők, francia és amerikai

gummi különlegességek.

Ref. theologiai és jogi

valamint más műveket

havi részletfizetésre szállít

MEGEDÜS és SÁNDOR

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése, a tiszántúli ref. egyházkerület főbizományosa

Debreczenben, Kossuth-utca 11.

Legújabb nagy képes reform. theologiai kiadványjegyűnköt kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg.